

LIETUVOS RESPUBLIKOS EKONOMIKOS IR INOVACIJŲ MINISTERIJA

Budžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel.: 8 706 64 845,
el. p. kanc@eimin.lt, http://eimin.lrv.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188621919

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir
darbo ministerijai

2023-02- Nr. (4.6-82 Mr)-
į 2023-02-07 Nr. (19.1E-33) STAP-65

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija išnagrinėjo Jūsų pakartotinai pateiktus derinti [Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 pakeitimo įstatymo projektą \(toliau – SPI projektas\)](#), [Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 2, 10, 11 ir 11¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektą](#), [Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-1234 41 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą](#) ir [Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą](#) ir pagal kompetenciją teikia šias pastabas dėl SPI projekto:

1. SPI projekto 15 str. 4 p. siūloma tikslinti, nurodant, kad Socialinių paslaugų priežiūros departamentas išduoda arba *atsisako išduoti* licencijas teikti socialinę globą, sustabdo licencijos galiojimą, *panaikina* licencijos galiojimo sustabdymą, *panaikina* licencijos galiojimą. Taip pat siūloma tikslinti ir SPI projekto 15 str. 5 p. nurodant, kad Socialinių paslaugų priežiūros departamentas informuoja savivaldybes apie licencijų teikti socialinę globą išdavimą, licencijos galiojimo sustabdymą, licencijos galiojimo sustabdymo panaikinimą, licencijos galiojimo panaikinimą.

2. Siūlome SPI projekto 15 str. 6 d. tikslinti, nurodant, pavyzdžiui, kad Socialinių paslaugų priežiūros departamentas prižiūri, kaip laikomasi socialinės globos teikimui nustatytų reikalavimų, kadangi SPI projekte neliko straipsnio pavadinimu „licencijuojamos veiklos sąlygos“.

3. SPI projekto 21 str. 7 d. nustatyta, kad Socialinių paslaugų įstaigos savo interneto svetainėje skelbia informaciją apie teikiamas socialines paslaugas (socialinių paslaugų aprašymus, dokumentus, reikalingus socialinėms paslaugoms gauti), jų kainas ir numatytą (planinį) vietų skaičių, informaciją apie turimą licenciją (licencijos pavadinimas), jos išdavimą, sustabdymą ir (ar) panaikinimą (išdavimo, sustabdymo ir (ar) panaikinimo datos), taip pat informaciją apie suteiktą ar panaikintą teisę teikti akredituotą socialinę priežiūrą (suteikimo ir (ar) panaikinimo datos), akredituotą laikiną atokvėpį (suteikimo ir (ar) panaikinimo datos). *Šią informaciją socialinių paslaugų įstaigos raštu teikia savivaldybės, kurios teritorijoje teikia socialines paslaugas, administracijai, o pateiktai informacijai pasikeitus, apie tai praneša ne vėliau kaip kitą darbo dieną.* Svarstyтина, ar būtina nustatyti reikalavimą interneto svetainėje skelbti informaciją apie licenciją, jei tokia informacija yra viešai prieinama gyventojams per kitas interneto svetaines. Taip pat manome, kad reikalavimas pateikti informaciją savivaldybės administracijai yra perteklinis, kadangi informaciją apie Socialinių paslaugų įstaigai suteiktas licencijas, savivaldybių administracijoms gali pateikti pats licencijas išduodantis subjektas arba ji gali būti prieinama per

informacines sistemas. Atkreipiame dėmesį, į Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 12 str. 2 d., kurioje nustatyta, kad viešojo administravimo subjektas gali reikalauti tik tų dokumentų ir informacijos, kurių nėra valstybės registruose (kadastruose), žinybiniuose registruose, valstybės informacinėse sistemose ir kitose informacinėse sistemose, finansuojamose iš valstybės ar savivaldybės biudžeto ir (ar) valstybės pinigų fondų. Taip pat atkreipiame dėmesį, kad SPĮ projekto 14 str. 3 d. 12 p. numato, kad Savivaldybės meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas organizuoja Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir gyventojų informavimą tais pačiais klausimais. Atsižvelgiant į tai, siūlome, atsisakyti reikalavimo Socialinių paslaugų įstaigoms teikti *tokią informaciją*, kurią gali gauti pačios savivaldybių administracijos.

Pažymėtina, kad licencija, vadovaujantis Licencijavimo pagrindų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. liepos 18 d. nutarimu Nr. 973 „Dėl Licencijavimo pagrindų aprašo ir Licencijų informacinės sistemos nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Aprašas) gali būti: 1) išduodama; 2) sustabdomas licencijos **galiojimas**, 3) panaikinamas licencijos **galiojimo** sustabdymas, 4) panaikinamas licencijos **galiojimas**. Todėl atitinkamai siūlome patikslinti SPĮ projekto 14 str. 3 d. 12 p.

4. SPĮ projekto 21 str. 8 d. nustatyta, kad fiziniai asmenys, teikiantys socialines paslaugas, teikia tas socialines paslaugas, išskyrus socialinę globą, kurių teikėjais yra numatyti socialinių paslaugų kataloge, tvirtinamame socialinės apsaugos ir darbo ministro. Atkreipiame dėmesį, kad ši nuostata stokoja aiškumo. Jeigu norėta pasakyti, kad tam tikras socialines paslaugas gali teikti fiziniai asmenys, tik tuo atveju, jeigu tokia teisė jiems numatyta socialinių paslaugų kataloge, norime pažymėti, kad toks ribojimas gali būti nustatytas tik įstatymu, kadangi esminės ūkinės veiklos sąlygas, draudimus ir ribojimus, darančius esminį poveikį ūkinei veiklai, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo praktika (pvz., 2006 m. gegužės 31 d. nutarimas byloje Nr. 42/03), galima nustatyti tik įstatymu (o ne poįstatyminiais teisės aktais). Taip pat pažymėtina, kad Konstitucinis Teismas, aiškindamas Konstitucijos 5 straipsnio 2 dalies nuostatą „valdžios galias riboja Konstitucija“, yra konstatavęs, kad ši nuostata yra pažeidžiama, jeigu nustatytu teisiniu reguliavimu konstituciškai nepagrįstai išplečiamos Konstitucijos 5 straipsnio 1 dalyje nurodytos valstybės valdžios institucijos arba kurios nors kitos valdžios institucijos galios (inter alia 2004 m. gruodžio 13 d., 2005 m. rugpjūčio 23 d., 2009 m. kovo 2 d. nutarimai). Seimas – įstatymų leidėjas negali pavesti Vyriausybei ar kitoms institucijoms poįstatyminiais aktais reguliuoti tų visuomeninių santykių, kurie pagal Konstituciją turi būti reguliuojami įstatymais (inter alia 2004 m. gruodžio 13 d., 2011 m. rugsėjo 28 d., 2015 m. rugsėjo 29 d. nutarimai). Siekiant aiškumo manome, kad SPĮ projekto 8-10 str. galėtų būti nustatytas baigtinis socialinių paslaugų sąrašas, tuomet įstatymu būtų galima numatyti ir kurias iš šių paslaugų gali teikti fiziniai asmenys.

5. SPĮ projekto 31 str. 10 d. tikslintina vietoje „licencijos galiojimas naikinamas“ nurodant, kad „licencijos galiojimas panaikinamas“. Analogiška pastaba taikoma ir SPĮ projekto 2 straipsnio (įstatymo įsigaliojimas) 66 d.

6. Siekiant aiškumo, siūlome peržiūrėti SPĮ projekto nuostatas dėl reikalavimų specialistams išsilavinimo aspektu ir įvertinti galimybę suvienodinti vartojamus terminus specialistų išsilavinimui apibrėžti (pvz. SPĮ projekto 21 straipsnio 14 dalies 2 punkte nustatyta, kad palydėjimo paslaugos koordinatoriumi turi teisę dirbti „2) asmuo, turintis **socialinio pedagogo, psichologo** arba šio įstatymo 26 straipsnio 6 dalyje nustatytą **išsilavinimą**.“ Tuo tarpu SPĮ įstatymo projekto 26 straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad tai gali būti „...3) asmuo, **įgijęs socialinės pedagogikos**

kvalifikaciją (profesinio bakalauro, bakalauro, magistro) laipsnį ar socialinio pedagogo kvalifikaciją,...>“).

SPĮ projekto 26 straipsnio 6 dalyje nustatyta, kas gali dirbti socialiniu darbuotoju. Taip pat nustatyta, kad SPĮ projekto 26 straipsnio 6 dalies 3 punktas netenka galios 2024 m. sausio 1 d. bei SPĮ projekto įgyvendinimo nuostatų 8 dalyje numatytas pereinamasis laikotarpis socialiniams darbuotojams: „Šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Socialinių paslaugų įstatymo 26 straipsnio 6 dalies 3 punkte nurodytą išsilavinimą įgiję asmenys dirbti socialiniu darbuotoju turi teisę, jeigu į socialinio darbuotojo pareigas buvo priimti iki 2023 m. gruodžio 31 d.“

Atkreipiame dėmesį, kad nuorodos į 26 straipsnio 6 dalies 3 punktą yra pateiktos nustatant reikalavimus socialinių paslaugų įstaigos užimtumo specialistams (SPĮ projekto 21 straipsnio 13 dalies 3 punktas), palydėjimo paslaugos koordinatoriams (SPĮ projekto 21 straipsnio 14 dalies 2 punktas), todėl siūlome įvertinti pereinamųjų nuostatų poreikį pirmiau minėtiems specialistams.

Taip pat norime pažymėti, kad profesinių kvalifikacijų pripažinimo koordinatoriaus išvada dėl proporcingumo vertinimo dėl pateiktų vertinti nuostatų, ribojančių galimybę užsiimti reglamentuojamomis profesijomis, proporcingumo vertinimo išvadų bus pateikiama atskiru raštu.

Ekonomikos ir inovacijų viceministras

Ieva Valeškaitė

Rasa Balsorienė, 8 621 31328, el. p. Rasa.Balseriene@eimin.lt